

7.

SUOMEN TYÖVÄEN
SÄÄSTÖPANKIN ARKISTO

HELSINGIN TYÖVÄEN SÄÄSTÖPANKISTA

n. 1940-luvulla KERÄTTYJÄ KASKUIA

(J. Laheman keräämiä)

Anders Emil Leino:

Viipurissa pidetyssä Säästöpankkiliiton yleiskouksessa kesällä v. 1929 (?) L. ^{Leino}torkkui Nurmisen ja Paaßasen välissä kuunnelleensa jotakin esitelmää ja herättyään ja nähtyään toisten virnistelevän yritti pelastaa tilanteen ja sanoi:

- Ihmeellistä, miten voi helpommin syventyä esitelmän kuulemiseen, kun pitää silmänsä kiinn. (L. matkasta väsynyt, ja pää putoili ahkeraan alas, vaikka hän sitä yritteli aina nostella ja pitää itseään hereillä),

Kallion konttorissa on kassaa vastassa korkea peili, johon kuvastuu huomattava osa salia ja myöskin ulko-ovi. Useat varsinkin vanhemmat asiakkaat erehtyvät luulemaan peiliä uloskäytävää kohti johtavaksi salin osaksi. Kerran eräs vanhempi nainen kääntyi kassasta pyrkien ulos peilin kautta. Kun hän huomasi, että vastaanotulija ei antanut tietä, niin kehoitti tätä väistymään oikealle. Kun neuvosta ei ollut apua, niin asiakas kääntyi kassanhoitajan puoleen kysyen:

- Kuka on tuo ihminen, joka ei väisty eikä anna tietä ?

Kallion konttorissa vaimo nosti rahaa miehensä säästökirjalla. Virkailija kysyi, että onko se otto, mihin nainen kainosti sanoi:

- Ei kun Emeli.

Vallilan konttorissa puolikuuro, entinen ajuri, joka oli hyvänlaisissa varoissa jätti rahaa tililleen sanoi:

- Taas sait likka pirusti rahaa.

Kuiskasi lisäksi:

- Saat enemmänkin, jos osaat pitää suusi kiinni.

Pääkonttoriin tuli monen vuoden väliajan jälkeen vanhahko naistallettaja ja sanoi rouva Simoselle, otettuaan pari askelta taaksepäin ja katselleen päähä kallellaan:

- Kuinka on ruusu voinut noin kuihtua?

Pääkonttorissa oli Niilo Särkkä harjoittelemassa. Tuli kauppaamaan joku mustanpörssin kauppiasv. 1946 sa-kariinia kassaan. Tarjosi sitä ensin rouva Stenlundille, mutta kun hän ei ostanut, niin hän sanoi:

- Eikös se lihava rouva siellä ostaisi.

Särkkä oli paitahihasillaan, kirjava, ruudullinen paita ja hihat käärittyinä, istuvassa asennossa. Mies on punakka, vahva tukka ja vähän siis naisellinen ulkomuodoltaan.

Pääkonttorissa oli joku lainanottaja käynyt asiastaan puhumassa joku päivä aikaisemmin. Varatuomari, säästöpankin asiamies Koistinen, jolla oli "peittoviljelys", meni luukulle tarjoutumaan palvelemaan. Mutta asiakas sanoi, että ette se ollut te, vaan se kaljupäinen herra.

Koistinen röyhisti rintaansa ja käveli Wilppulan luo, jolla oli vaalea, alunpitäen harvanlainen tukka, mutta hän näytti kaljupäiseltä, koska hän aina piti tukkansa aivan lyhyenä.

Pääkonttorissa on As. Oy. Eläkoon nim. yhtiöllä säästötili. Tapahtui niin, että tilinkäyttäjä meni sohvalle odottamaan vuoroaan (Ehkä v. 1943). Alkio sattui olemaan kassassa ja rouva Stenlund (kassana) kysyi Alkiolta:

- Alanko ~~mitä~~ minä huutaa tässä eläköötä (kun kirjassa ei ollut muuta nimeä)

Alkio sanoi rouva Stenlundille, että koettakaas huutaa huraa, huraa. Mutta asiakas alkoi kuitenkin kaivata vuoroaan ja tuli kassalle ilman huutoja.

Pääkonttorissa oli tilinpitäjänä Sulo Kaalinpää, jonka nimeä ei kassanhoitaja, rva Aarnio koskaan kehdannut huutaa nimeltä, vaan huusi:

- Te siellä, te siellä!

Eroottajalla avasi tilin Lanaeus niminen henkilö, mutta lähti pois maksamatta ja kirjaa saamatta. Kun kirja tuli kassaan, niin neiti Paasivuori huutaa sitten:

- Lanaeus!

Korottaa taas äänensä ja huutaa kovalla äänellä:

- Lanaeus!

Lopulta vilkaisee säästökirjaan ja huutaa kovalla äänellä:

- Lanolin!

Neiti P. ei ~~hakein~~ mielellään muistele tapahtumaa. Yrjölä ja tilapäinen virkailija Smedberg huomasivat kyllä, että asiakas hävisi, mutta halusivat nähdä, miten kassa menetteleisi. Ja kepponen onnistui! Yli odotusten, koska P. meni ansaan ja luuli ensiksi lukeneensa väärin.

^{avain}
Erottajalla (tilin joku papinnäköinen mies, ainakin papin tapaan pukeutunut, avaten tilin lapselle. Silloin konttorinhoitaja T. I. Savolainen sanoi juhlallisella tyyllillä:

- Voiko, herra pastori sanoa, mikä on isän ammatti.

Niin sanoi asiakas vastasi:

- Minä olen isä, konttoristi.

Erottajalla taas, konttorinhoitajana edelleen Savolainen. Tuli nuorenpuoleinen, hienonnäköinen ja ruotsia puhuva nainen avaamaan tiliä. Savolainen heikolla ruotsinkielien taidollaan kyseli henkilötietoja. Asiakkaan nimi saattoi olla Maija ~~Kakriainen~~ ja Kakriainen ja oli Kaavilla syntynyt. Silloin sanoi S.:

- Eiköhän puhuta suomea.

Kallion konttorissa oli sijaisena neiti Hietalahti, joka kysyi asiakkaalta lapsen, jolle tili avattiin, syntymäpaikkaa: ~~Asaja~~ vastasi lyhyesti:

- ~~Lasten~~ ^{Marin} klinikka.

Pääkonttorissa:

Rva Stenlund kertoo, että vanha mies toi tililleen rahaa ja sanoi:

- ~~Kaksi~~ Pano, kaksi!

Rva S. kysyi: satoja vai tuhansia.

- Satoja, kenelläs tässä nyt olisi tuhansia.

Töölössä oli Simonen konttorinhoitajana. Asiakas taas sanoi, kuten usein:

- Kaksi!

S. tapansa mukaan toisti:

- Pano kaksi markkaa!

Erottajalla on Ahon avaama tili nimellä Tannieli Lomperi. Arvattavasti on tarkoitettu Daniel Blombergia, joka ei kai osannut nimeänsä säntää tarkalleen.

Rva ~~Aarbio~~ oli pääkonttorin kassana. Oli aloitettu verojen kanto. Asiakas, naisihminen ja vihainen, viskasi kassaan, miltei kassan silmille verolipun ja rahat sekä sanoi:

- Syökää, senkin verenimijät.

Välirauhan jälkeen v. 1944 ja ehkä vielä v. 1945 oli usein vihaisia ja hermostuneita veronmaksajia. Monet sanoivat:

- Nämä olisi sen Tannerin maksettava.

